

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega učbenika:

Učbenik *Barve jezika 3* je tretji del učbeniškega kompleta *Barve jezika*. Sestavljen je iz štirih poglavij. Prvi dve, *Tvorba stavkov in povedi* ter *Povezovanje povedi v besedilo*, obravnavata skladnjo, tretje poglavje, *Tvorba besedil*, se ukvarja s tvorbo razlagalnih in utemeljevalnih besedil, četrto, *Razvoj slovenskega knjižnega jezika v 20. stoletju*, pa z zgodovinskimi okoliščinami, v katerih se je v tem času razvijal slovenski knjižni jezik in z utrjevanjem knjižne norme. V učbenik je torej vključeno vse, kar zahteva učni načrt za pouk slovenščine v 3. letniku gimnazije in srednjih strokovnih šol.

Učbenik nadaljuje zunanjo obliko ter koncept zgradbe posameznih sklopov. Tako kot v učbeniku *Barve jezika 2* se vsako poglavje začne z enoto, ki nosi naslov *Preden začnemo*. Ta vključuje nekaj premišljeno postavljenih vprašanj in/ali nalog, s katerimi se nova učna snov navezuje na znanje, ki ga je dijak pridobil v osnovni šoli ali z lastnimi izkušnjami pri sporazumevanju. Uvodu sledi besedilo. Besedila, večinoma namenjena branju, nekatera pa tudi poslušanju, so zelo pestra in raznovrstna glede na besedilnovrstno pripadnost. Izbrana so tako, da so za dijake zanimiva in primerna njihovim kognitivnim in socialnim zmožnostim, zato imajo skupaj z nalogami in vprašanji iz uvodne enote (*Preden začnemo*) motivacijsko vlogo. Besedila so dobro izbrana, ne le zato, ker so primerna za obravnavanje posameznih tem, ampak tudi zato, ker bodo vsaj nekaj časa aktualna. Vprašanja in naloge v enoti *Razmislimo* so namenjena razčlembi besedila in razmisleku o njem, kar dijaka vodi k samostojnim odgovorom in ugotovitvam. Enota *Usvojimo* obravnavane teme sistematično povzame in jih ponazori s preglednicami, obenem pa razloži ključne jezikoslovne pojme, ki jih v *Ključnih besedah* še posebej poudari. K preglednosti učbenika prispeva svoj delež tudi grafično oblikovanje (barve, preglednice, miselni vzorci ...).

Najobsežnejši poglavji v učbeniku *Barve jezika 3* sta prvi dve, *Tvorba stavkov in povedi* ter *Povezovanje povedi v besedilo*. Sestavlja ju prvega enajst sklopov, drugega pa pet. Sklopi so smiselno in logično razporejeni po načelu postopnosti, od preprostejših do zahtevnejših skladenjskih struktur, obenem pa dijake usmerja k tvorjenju različnih skladenjskih struktur ter k njihovi učinkoviti in slogovno ustrezni uporabi v posameznih vrstah besedil. V tretji enoti, *Tvorba besedil*, so nato obravnavana skladenjsko zahtevnejša razlagalna in utemeljevalna besedila. Učbenik *Barve jezika 3* učno snov po moji presoji obravnava tako, da za dijake ni prezahtevna. Nekatera zahtevna strokovna vprašanja je pogosto težko poenostaviti do te mere, da jih dijaki razumejo, obenem pa ohranimo strokovno verodostojnost.

Zadnja enota, *Razvoj slovenskega knjižnega jezika v 20. stoletju*, nadgrajuje vedenje o razvoju slovenskega knjižnega jezika, ki so ga dijaki že v prvem in drugem letniku pridobili pri jezikovnem in književnem pouku, in jih s tem spodbuja k ozaveščanju pomena (knjižnega) jezika.

Ocenjujem, da je učbenik *Barve jezika 3* didaktično in metodično ustrezno zasnovan za pouk slovenščine v 3. letniku gimnazij in srednjih strokovnih šol.

Janja Perko

28. 1. 2018